

ФІЛОСОФІЯ УСПІХУ МЕНЕДЖЕРА

Актуальність теми дослідження. Ми живемо в епоху розвитку комп'ютерних технологій, і процесів глобалізації, де філософські парадигми змінюють одна іншу. Сучасний світ дуже швидко трансформується і розвивається. Він вимагає нової філософії освіти, зміни парадигми педагогічного мислення, практичної зорієнтованості, оскільки конкурентоспроможність в умовах формування економіки знань значною мірою визначається конкурентоспроможністю у сфері науки і освіти. Питання філософії успіху менеджера є актуальним на сьогодні, адже досліджується роль професійної культури менеджерів як один з основних компонентів для досягнення успіху в професійній діяльності.

Мета дослідження: проаналізувати як можна здобути успіху в менеджменті. **Об'єкт дослідження:** об'єктами мого дослідження є особистісні якості менеджера, теорія його успіху, філософські погляди на діяльність менеджера. **Предмет дослідження:** менеджер як механізм управління являє собою сукупність конкретних стосунків між людьми, підприємствами. **Завдання дослідження:** завданням менеджера є активізувати таку людину, вивчити, чи її дії є границею її можливостей, чи вона здатна на значно більше. І якщо здатна, то чому не заангажується у справу активніше. Може, людина вважає, що отримує менше, ніж заслуговує на це, а може, її поведінка детермінована якоюсь фрустрацією етичного плану. Праця менеджера є багатоманітною, але в основі її лежить рівень етичних і психологічних чинників суб'єкта управління. У взаємовідносинах «менеджер - оточуюче середовище» кожен конкретний випадок породжує велику кількість непередбачених нюансів, але є ряд парадигм, дотримання яких визначають успіх менеджера. Професія менеджера досить довго залишалася в тіні в нашій країні, багато хто не розуміє, хто такий менеджер, навіщо він потрібен. «І які обов'язки він виконує?» [4, с. 33-48]. Філософія має довгу історію свого розвитку, вона існує на терені Європи майже три тисячоліття. Тому з першого погляду на визначення її головних проблем здається, що вони давно вже в повній мірі вивчені, і не може бути ніяких підстав для додаткового з'ясування її науковості та висвітлення її місця в системі духовної культури людства [5, с. 56-64]. Філософія досить близька не лише до мистецтва, але й до інших галузей духовної культури людства - політики, моралі, релігії. Як методологія, вона лежить в основі управлінських процесів, вирішення проблем в царині підприємництва. Із мораллю філософських споріднених вивчення сенсу життя, проблема відношення добра і зла, щастя та свободи волі людини, ціннісних орієнтирів [1, с. 147]. Управлінець, менеджер у своїх діях, як правило, опираються на певні філософські засади. При цьому іноді людина навіть не помічає цього. Як свідчить практика управлінського процесу і підприємництва, успішною діяльністю суб'єкта економічної сфери є та діяльність, яка усвідомлена менеджером з філософських позицій. «Філософія в її загальному плані вивчає відношення «людина - світ», тоді як предметом філософії менеджменту і бізнесу є вивчення методологічних та світоглядних засад організаційних процесів суспільства та творчих, філософських підходів у вирішенні конкретних проблем управління виробничою і невиробничою сферами діяльності людини» [2, с. 5]. «Проблема висвітлення сутності стосунків «підлеглий» є частиною вирішення проблеми «людина - світ», адже саме світ - це все те, що ми пов'язуємо з людською діяльністю, створює умову, основу і процес самовідтворення людини» [3, с. 9]. Починаючи з 20 століття, проблема «керівник-підлеглий» із сфери теоретичного вирішення поступово перейшла в систему теорій середнього рівня, які Р. Мертон окреслив як збір положень, на основі яких логічно можна визначити конкретні гіпотези, які згодом були підтверджені емпіричними дослідженнями. На сьогодні загальні теоретичні положення, частково впливаючи на теорії середнього рівня, в реальному житті все більше проєктуються на рівні емпірії. Спираючись на них, можна визначити здатність конкретного суб'єкта керівництва до виконання поставлених перед ним завдань органами управління та конкретними управліннями, які адміністративно чи економічно стоять над даним суб'єктом та вимогами об'єктивної дійсності (в даному випадку вимогами ринку). В ринковому господарстві ці вимоги мають виняткове, вирішальне значення. Адже саме вони детермінують зміни суспільних відносин у всьому їх об'ємі. Система «менеджер-оточення» співвідноситься з системою «суспільні відносини» як одиничне до загального. Чим швидше йде розвиток суспільних відносин, тим швидше менеджер може реалізувати свої знання, а звідси - і свої можливості. Колишнє радянське суспільство такої спеціальності, як менеджер, не знало. Так, дійсно, існувала чітко сформована система взаємовідносин «керівник - трудовий колектив». Але керівник в ній, окрім функцій сьогодинішнього менеджера, виконував додатково ще і роль функціонера тоталітарної системи, яка зв'язувала ініціативу людини до такого рівня, що вона перетворювалась на виконавця рішень заскоружлих ідеологічних догм, давним-давно відкинутих світовим співтовариством. І керівник, і його оточення в сфері матеріального і духовного виробництва діяли в нормах, чітко визначених ідеологічних принципів, які охоплювали всі сфери життя людини. Сьогодні і керівник, і його підлегли діють розкуто, вільно, з почуття власної гідності. Звичайно, є певні обмеження і в їх діях. Якщо в умовах тоталітарної системи і керівник, і його підлегли пов'язані політичними, ідеологічними і економічними актами, то в умовах ринкових відносин економічна залежність, привідсутності політичної і ідеологічної, частково зберігає свою силу. Правда, коли управлінець інтуїтивно відчуває необхідність прийняття певного рішення і, ще не здійснивши його, логічно вибудовує шляхи реалізації, одночасно їм емоційного забарвлення - рішення може набрати помилкового характеру. Менеджери, які спираються на «чисто» або «чисто» інтуїтивний способи, як правило, допускають прорахунки, помилки в своїх діях, але причина їх різна. Рішення, сформовані на «чисто» раціональній основі іноді не досягають мети через нерівномірне обґрунтування всіх ланок виконавчого процесу, прорахунки на певних його етапах. «Чисто» інтуїтивне рішення, «обтяжене» емоційними впливами, теж може мати хибну реалізацію. Менеджмент - це одна із популярних галузей зайнятості зараз. Щодня дізнаєшся щось нове, щось вивчаєш. Менеджмент змушує відкривати у собі нові таланти, уміння, навички. Філософія успіху менеджера, полягає у поєднанні філософії розвитку, філософії успіху людини, філософії буття і діяльності людини. Якщо поставити перед собою ціль, якщо постійно розвиватись, вміло використовувати усе що відбувається у житті, перетворювати час на різного роду користь, тоді можна вивести універсальну теорію успіху. Менеджмент виник на основі філософії управління, саме із зародження філософської думки. Вся діяльність менеджера спирається на таку філософську парадигму, яка найбільше відповідає його вихованню, роду занять, оточенню, менталітету. Разом з тим, кожна епоха висувала певний тип мислення, який, співіснуючи з іншими, був все-таки домінуючим. На сьогодні підприємницька і менеджерська діяльність визначається раціоналізмом, інтуїтивізмом, прагматизмом. В умовах сьогодення філософські основи менеджменту формують і саму філософію підприємництва, яка в сучасній економічній науці визначається як: а) увага про зміст підприємницької діяльності; б) ставлення менеджерів до учасників підприємницької діяльності і, зокрема, їх готовність нести відповідальність за працівників даного підприємства і тих, хто вклав свої кошти в нього; в) ставлення менеджерів до оточуючого середовища і, зокрема, їх готовність нести відповідальність стосовно їх партнерів по ринку та суспільства; г) ставлення менеджерів до соціально-технологічних змін і, зокрема, до швидкого сприйняття технічних і соціальних новацій; д) ставлення менеджерів до підприємницького розвитку, їх готовність чи неготовність до нього. Філософія підприємництва є поясненням існування і діяльності підприємства, вона дає картину його управління і уявлення про те, чим це підприємство є і яке його місце та роль в системі виробництва». Сьогодні серед науковців в галузі економічного знання все більше і більше зростає переконання в тому, що без чітко виражених філософських основ підприємницька діяльність неможлива. Як вважають американські вчені К.Р. Макконелл і С.Л. Брю, людина, яка намагається здійснювати економічну діяльність, спираючись на буденну свідомість, неодмінно натикається на перешкоди, які намагається подолати, знову ж таки спираючись на буденні уявлення про економічні процеси. Для менеджера, бізнесмена широкого плану необхідне теоретичне осмислення економічних процесів, і саме тому, що економіка є наукою, а не сукупністю певних емпіричних дій, які можна достатньо пояснити на емпіричному рівні пізнання. Тому не випадково сьогодні для менеджера в роботі найбільш придатні філософські методи пов'язані як з емпіричним, так і теоретичним рівнями усвідомлення дійсності, які у свій час були сформульовані Р. Мертоном. Прикладом таких методів може слугувати індукція і дедукція. Як зазначають вже згадувані нами автори «Економікса», менеджери часто вирішують свою задачу, починаючи з теоретичного рівня, а потім перевіряють або відкидають дану теорію, спираючись на факти. **Висновок:** Отже, до найбільш важливих здібностей менеджера, входять: сполучення знань, поведінки, досвід, входять: уміння реалізувати, уміння делегувати повноваження і відповідальність, здібності до організації і мотивації групової роботи, установленню пріоритетів, самопізнання і самооцінки, переконання, аналітичному мисленню, розпізнанню найбільш істотних факторів, системності, обробці і формування інформації, розробці програм, виявлення тенденцій, розподіл зусиль і часу.

Список використаних джерел

1. Антологія світової філософії. Т. 1. частина Л. К., 1991. 9. Синго Сибата. Розумова праця і творчість // Спри.філософії. 1980, №2. 229. 576 с.
2. Рассел Б. Історія західної філософії. К.; Основи, 1995. С.5 689 с.
3. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоурі Ф. Основи менеджмента. М., 1992. 458 с.
4. Щекин Г.В. Практическая философия менеджмента. К., 1994. 279 с.
5. Шевченко В.І. Концепція пізнання в українській філософії. Курс лекцій для вищих навчальних закладів. К., 1993. 240 с.